

Települési értékek nyilvántartása			
Ssz.	Települési értéktár megnevezése	Települési érték megnevezése	Terület megnevezése
1.	Csanádapácai Települési Értéktár	Parkban lévő kopjafák	kulturális örökség
	Három kopjafát avattak 2009. október 23-án melyet Klimaj János békésszentandrási fafaragó, népi iparművész és a Jakus-Sonkoly Bt.készített I. A magyar államalapítás, a magyar állam fennállásának évfordulójára, II.A trianoni békediktátum évfordulójára, III. 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére.		
2.	Csanádapácai Települési Értéktár	Szeverényi György juhászbotta	kulturális örökség
	Szeverényi György hosszú évekig juhászként dolgozott ezzel a bottal fogta ki a juhokat a nyájból. 150-160 cm magas juhászbotta. Nyele somfából készült, kampója réz, mely pulikutyát ábrázol		
3.	Csanádapácai Települési Értéktár	Arany János mellszobra	kulturális örökség
	A település művelődési házát Arany Jánosról nevezték el, az épület előtt álló szobor tiszteletadás a nagy költő emlékének és életművének. A mellszobrot Vigh Tamás készítette bronzból 1976-ban.		
4.	Csanádapácai Települési Értéktár	Kakasfesztivál	kulturális örökség
	Gasztró-kulturális rendezvénysorozat, mely 2007-től minden évben megrendezésre került. A fesztivál fő célja a turisztikai vonzerő fejlesztése, valamint az ide látogató vendégek, és a helyi lakosok élményteli kapcsolódása. A Kakasfesztivál elnevezés a testvértelepülésünktől ered. Az erdélyi Apáca községben minden évben kakaslövészt rendeznek emlékezve azokra az időkre, amikor a tatárok feldúlták a magyarok földjeit.. Mindent felégettek amerre jártak, Apáca falut sem kímélték. A faluban nem találtak embereket, a házak elhagyottak voltak. A lakosok az állataikkal együtt a várban bújtak el. A tatárok, mivel senkit nem találtak, elindultak a következő falu felé. Ekkor váratlanul a vártoronyból hangos kakasszót hallottak, így a kakas elárulta az ott rejtőző lakosokat. A tatárok mindenkit lemészároltak. Őseik emlékére évtizedes hagyomány a kakaslövészt.		
5.	Csanádapácai Települési Értéktár	Borza Árpádné kerámiafestő munkássága	kulturális örökség
	1934-ben született. 1964-ig az Osztrák –Magyar nagykövetségen dolgozott, onnan édesanyja betegsége miatt hazajött, 1981-ben kiváltotta az ipart, innentől kerámiafestő kisiparos lett. 37 évig aktívan festette a kerámiákat , tányérokat, padlóvázakat , Miska – készleteket.A tojásfestés úgy kezdődött, hogy már kerámiafestő volt, amikor egyszer Békéscsabán a népművészeti bolt ablakában meglátott egy csúnya hímes tojást. Ekkor elhatározta, hogy ő is megpróbálja és megmutatja, hogy ő ennél sokkal szebbet tud készíteni. Néhány évvel ezelőtt még ezrével festette a szép hímes tojásokat és árulta a környékbeli városokban. Munkái egészen Angliáig eljutottak, egy ott élő Derkovits unoka megrendelése által. Mind a mai napig örömmel festi a hímes tojásokat.		

6.	Csanádapácai Települési Értéktár	Egykori Kápolna, Kápolna-dűlő	kulturális örökség
	Nevét az egykori kápolnájáról kapta, amit Kovács Béla építtetett. Nagyságára kb. Evangélikus Templom méretű volt, benne 2-2 sor paddal. Oltár helyett asztal, rajta Jézus szobor. A falakon szentképek, alatta hatalmas pince. 1944. okt. 6-án az oroszok lelőtték a tornyát. A falak évekig megvoltak, majd beépítették különböző helyekre. Sosem volt felszentelve a tulajdonos és Sulyok István plébános ellenségeskedése miatt. Mára már beszántották		
7.	Csanádapácai Települési Értéktár	Csányi Erzsébet vajköpülője	kulturális örökség
	A tárgy 13x13 cm-es 20 cm magas üvegfalú köpülő, melynek a felső része fém. (duraluminium) Kútkerék meghajtású, belelógó részén a fakeret köpülte a vaját. A tárgy több, mint 100 éves. A régi parasztkonyhák fontos eszköze, amelyből már igen kevés lelhető fel. A múltbéli életmód egyik tárgyi emléke.		
8.	Csanádapácai Települési Értéktár	Útszéli kereszt (Gerendás felé vezető út szélén)	kulturális örökség
	Fogadalomból állította id.Durajda Béla, annak emlékére, hogy egészségben megérte a nyugdíjas kort. A keresztet ő és fia ifj.Durajda Béla készítették. A földbe ásva betongyám, rácsavazva a fakereszt, a keresztben alumínium korpusz és a fém díszek. Beszentelve 2012. 04. 14-én		
9.	Csanádapácai Települési Értéktár	Feszület Batki-féle háznál	kulturális örökség
	A kereszt eredetileg az Apáca Söröző előtt, az útkereszteződésben volt. Az 1942-es nagy árvíz (belvíz) idején történt csatornázáskor került a Batki-féle házhoz, ahol jelenleg is található igen elhanyagolt állapotban. Fa feszületen Jézus alakja lemezből (vasból?) kivágva. Korát nem ismerjük, de már Csurák Miklós bácsi (1930-ban született) gyerekkorában is megvolt. Valószínű, hogy egyidős lehet a szeszfőzdénél lévő kereszttel, mert majdnem egyformák.		
10.	Csanádapácai Települési Értéktár	Csanádapáca címere	Kulturális örökség
	Csanádapáca címere: csücskös talpú vágott pajzs, felső részén kék mezőben búzakéve, ekevas járomszöggel, dohánylevél dohánytüvel, alsó részén zöld mező. A címerelemek tükrözik a település mezőgazdasági jellegét, illetve egykori fő megélhetési forrását, a dohánykertész múltat. Településünk középkori címeréről nincsenek adatok, valószínűleg a középkori Apácza falunak nem is volt címere. Első címerünket így tehát az újratelepítés (1821) után, 1836-ban kaptuk meg, amikor Apáczt községi rangra emelték. Ebben a címerben két dohánylevél állt, tüvel átszúrva, valamint búzakévében vaseke. Az első pecsét felirata: "APÁTZA KÖZSÉG PETSETYE 1836". Ezt a címerábrát egészen az 1900-as évek elejéig használták. 1908-ban, amikor településünk hivatalosan is felvette a Csanádapácza nevet, a címet is módosították. A búzakéve középre került, a dohánylevelekből csak egy maradt, és felkerült új címerelemként a járomszög. Az 1945 utáni időszakban a régi településcímer nem volt használatban, és feledésbe merült. A község régi címerét a rendszerváltozás után állította vissza a képviselőtestület, megőrizve azt 1908-as eredeti formájában.		

11.	Csanádapácai Települési Értéktár	Kovács Gáspár és Pacsika Julianna családi sírkápolnája	Épített környezet
	1900-ban épült fehérre meszelt téglá falazatú kápolna eredeti ajtókkal, ablakokkal a katolikus temetőben. A tető hódfarkú tetőfedés. Mindenszentekkor, halottak napján nyilvános szentmiséket, megemlékezéseket is tartanak itt. Felújítása 1995-ben történt		
12.	Csanádapácai Települési Értéktár	I. világháborús síremlékek az Evangélikus temetőben	Épített környezet
	Az I. világháborúban meghalt hősi halottak egy testvérpár Lőrincz István és Lőrincz György. Lőrincz István szolgálati h.:Békéscsaba, 101. gyalog e. 16. sz. póttartalékos gyalogos, elhunyt 1915-ben kötőszöveti gyulladásban Békéscsabán. Testvére Lőrinc György szolgálati h.: Békéscsaba, 101. gyaloge. 2. század, tizedes. Elhunyt 1914.12.6-án Egerben tüdőroncsolódás következtében. A nevek és a szöveg a síremléken nehezen olvasható. Önkéntesek gondozzák a sírt.		
13.	Csanádapácai Települési Értéktár	Evangélikus templom	Épített környezet
	1896-ban épült tanteremnek és imaháznak az Orosházáról betelepült evangélikusok részére. 1898-tól 1937-ig az anyakönyveket Pusztaföldváron vezették. Önálló gyülekezet 1937-től. Kiemelkedő levita tanítója Konyecsni Sámuel 1910-től 1942-ig.1958-ban bővítették és ez évtől szolgált id. Hegedűs Lajos 1985-ig. Ő volt az utolsó helyben lakó lelkész. A későbbiekben leányegyház. 1998-ban külső és belső felújítások történtek és a templom új tornyot is kapott		
14.	Csanádapácai Települési Értéktár	Gál Terézia háza	Épített környezet
	Valamikor az 1800-as évek vége felé épülhetett. Ez volt Csanádapácán a legutolsó nádfedeles ház, talán legjobban megőrizve a régi falusi ház jellegzetességeit. Elmondása szerint többször hozzáépítettek a házhoz. Pontosan nem emlékszik, hogy mikor épült és arra sem emlékszik, hogy melyik évben történt a tetőcsere. Nagyon szegények voltak, apukája tüdőbeteg volt, így nem igen tudott dolgozni, az édesanyja módosabb családoknál vállalt mosást (rengeteget mosott), ő pedig 12 éves korában már kenyeret sütött a parókián.		
15.	Csanádapácai Települési Értéktár	Emléktábla és kopjafa az Aradi Vértanúk tiszteletére	Épített környezet
	A kopjafát az erdélyi Gyergyóremetén élő Lackó Dénes faragta és ajánlotta fel községünknek. A márványból készült emléktáblát pedig Batki Ottó helybéli kőfaragó készítette és ajándékozta a községnek. 2007. október 6.-án avatták fel és ugyanekkor szentelte fel, Kammerer Tibor atya.		
16.	Csanádapácai Települési Értéktár	Millecentenáriumi emlékmű	Épített környezet
	A korábbi emlékmű, melyet a község lakói építettek hazánk fennállásának ezer éves évfordulójára, megrongálódott, felújítani már nem lehetett. Új emlékmű készült, amit Batki Ottó csanádapácai kőfaragó készített, a Polgármesteri hivatal kérésére. A talapzat vörös beton téglá, rajta a fekete gránitból készült obeliszk. A talapzaton lévő táblához carrarai márványt használt a mester. 2006. Okt. 23-án avatták föl.		
17.	Csanádapácai Települési Értéktár	Kopjafa a Község újrater- pítésének emlékére	Épített környezet
	A kopjafát Baki Krisztián készítette, faluja iránti szeretetből. Erdélyi származású tanára nagy hatással volt rá, így a nap és a hold motívumát faragta bele, ami a székely zászlóban is jelen van. A kopjafát 1996-ban avatták fel.		

18.	Csanádapácai Települési Értéktár	Urbán Sándor és neje Kovács Terézia sírboltja	Épített környezet
	Az 1913-ban épült Urbán család sírboltja a katolikus temetőben található. Eklektikus stílusban készült, dísztéglával kirakott, virágmintás kovácsoltvas ajtóval, benne oltár és Szűzanya szobor. Előtte felújított terasz található		
19.	Csanádapácai Települési Értéktár	Tejcsarnok falába épített " 0 " km kő és az 1 km kő	Épített környezet
	A tejcsarnokba beépített km követ eredetileg a Berettyóújfalu-Makó közötti útjelzésre használták. Később lett a Csanádapáca-Orosháza közti út 0 km-es köve, de az eredeti számok maradtak meg benne. A kőtől 50 m-re a Kossuth utcán végig, a Damjanich utcán jobbra kb. 300 m a Gaál-dűlő. Ez volt az orosházi út eredetileg. Itt található az 1 km kő és valamikor a km kőtől kb 30 méternyire volt a kereszt.		
20.	Csanádapácai Települési Értéktár	Vilma majori iskola	Épített környezet
	A Vilma-majori Iskola 1940-ben épült egy tanteremmel és egy nevelői lakással a tanyasi gyerekek részére a bánhegyesi és kaszaperi út kereszteződésénél Gönczi Károly plébános szolgálata alatt.(a Göbolyhajtó út mentén, nem véletlen áll még ma is itt a kereszt). Nevét az egykori nagygazda Kiss Vilmáról kapta.(ez előtt volt egy régi Vilma-majori Iskola, de azt lebontották) A kisvona is megállt itt, mint Vilma-majori megállónál. Ma szeszfőzdeként működik.		
21.	Csanádapácai Települési Értéktár	Gázharang	Ipari és műszaki megoldások
	Az I. világháború előtti időkben épült, valamikor az 1800-as évek végén, vagy az 1900-as évek elején. Az építés technikája is erre utal. Nem hegesztéssel, hanem szegecselelssel készült. A fűrott kútból a meleg vízzel együtt a gázok is felszínre törtek és ezt a gázt fogták fel a tartályban. Ha megtelt gázzal, akkor a tartály felemelkedett a tartóoszlopokon ma is látható görgők segítségével. Ekkor a benne lévő gázt felhasználták a malom gépeinek hajtására. Amikor a tartály kiürült, ismét leereszkedett a harang és kezdődött a folyamat előlől. Sajnos nem nyilvánították műemlékké.		
22.	Csanádapácai Települési Értéktár	Lóvontatású tűzoltókocsi	Ipari és műszaki megoldások
	Emberemlékezet óta minden településen voltak „tűzfigyelők”. Az 1920-as évektől ilyen kocsikkal vonultak ki és ezekkel a fecskendőkkel oltották a tüzet önkénteseink. A kocsifecskendőt 1927-ben készítette Mátrai Antal és Társa a község megrendelésére. 1992-ben felújították. Mivel a kocsi kerekei fából készültek, csak olyan lovakat foghattak elé, akik ezt a zajt már megszokták. A Csanádapácai Önkéntes Tűzoltó Egyesület 1902-ben alakult		
23.	Csanádapácai Települési Értéktár	Csanádapáca vadállománya	Agrár és Élelmiszergazdaság
	Csanádapáca kiemelkedően gazdag apróvadakban, jellemzőek az alföldi apróvadak, a fácán, a mezei nyúl és a balkáni gerle. Nagyvadként az őzbak és a tarvad. A vadállomány megtartása, illetve növelése érdekében a megfelelő élő és búvóhely valamint a vadföldek kialakításában és a fácán nevelésével a helyi Kittenberger vadásztársaság foglalkozik.		

24.	Csanádapácai Települési Értéktár	Tóth és Társa Szeszfőzde Bt. díjnyertes pálinkái	Agrár és Élelmiszergazdaság
	Tóth és Társa Szeszfőzde Bt. szilvapálinkája a 2001. évi Gyulán megrendezett II. Nemzetközi Kisüsti Fesztiválon ezüst, a vegyesgyümölcs pálinkájukkal pedig bronz fokozatot értek el. Termékeiket hagyományos kisüsti eljárással készítik.		
25.	Csanádapácai Települési Értéktár	Országos bajnokságot nyert atlétikai csapat	Sport
	Az 1968-ban országos atlétikai bajnokságot nyert csapat közül hárman csanádapácai sportolók voltak. Sz. Molnár Lajos, Burka László és Kajári Aladár		
26.	Csanádapácai Települési Értéktár	Faragó János diszkoszvető olimpikon	Sport
	1946-ban született Csanádapácán. Két olimpián is részt vett 1968-ban Mexikóban és 1976-ban Montreálban. Hat magyar bajnokságot nyert. Négyet diszkoszvetésben, kettőt pedig súlylökésben. Sokszoros magyar válogatott volt. Fiatalon, 38 évesen halt meg. Községünk szülötte, iskolánk tornaterme róla kapta a nevét. Kimagasló sport teljesítménye példa lehet mindenki számára		
27.	Csanádapácai Települési Értéktár	Bunzel Livia BSI Futónagy- követ	Sport
	2010-ben kezdett el futni. Évente több versenyt szervez. A BSI nagykövet vállalja, hogy lakóhelyén és környékén futóközösséget szervez, vagy a meglévőnek ad új lendületet. Cél, hogy minden nagyobb településen legyenek futónagykövetek, hiszen futni vágyók mindenhol vannak. Livia hitvallása: A sport nem fáraszt, hanem energiát ad.		
28.	Csanádapácai Települési Értéktár	Vadászház " turisztikai szolgáltatásai "	Turizmus
	Öt db 2 ágyas szoba (ebből 1 mozgáskorlátozottak részére van kialakítva), 1 konyha és 1 nagy társalgó szolgálja a vendégek kényelmét. Hivatalos átadása 2008 augusztusában történt. Pályázati pénzből épült. Kivitelező a Vektor Építőipari Váll.Kft. Békés. A projekt az EU és a Magyar Köztársaság Kormánya támogatásával, a Nemzeti Fejlesztési Terv keretében valósult meg. A község központjában, a volt Széchenyi MGTSZ központi irodájának egy részét újjátették fel erre a célra.		
29.	Csanádapácai Települési Értéktár	Nagyboldogasszony templombúcsú	Kulturális örökség
	Szűz Mária testestől, lelkestől való menybevételének ünnepét a Katolikus Egyház aug. 15-én ünnepli. A csanádapácai búcsú, templomunk védőszentjének ünnepe az aug.15-höz legközelebb lévő vasárnap. A világtörténelemben elsőként ajánlotta fel István királyunk Magyarországot Mária oltalmába. Az oltárképen mindig a templom védőszentje látható. Jelen esetben Szűz Mária.		
30.	Csanádapácai Települési Értéktár	Volt Szegényház	Épített környezet
	Azok laktak itt, akiknek nem volt jövedelmük vagy sérültek voltak, illetve idősek, betegek. A községháza és a falu emberei segítették őket. Az ágyak egymást érték, de minden tiszta volt és mázolt. Több helységből állt. Összesen 8 fő fért el. A szegény ház gondnoka az 1940-es évek elején, Papp Horváth Rozália volt. Érdekesség: Ha valaki rosszat álmodott, adományt vitt a szegényházba.		

31.	Csanádapácai Települési Értéktár	Kaszaper felé vezető úton lévő kereszt	Kulturális örökség
	A fészület fából, Jézus teste pedig lemezből van kivágva. Mindig van virág és koszorú alatta. Idős emberek szerint Orosházáról az egykori tanyákra költöző evangélikusok állították. (Id.Kanász István is így tudta). Mások vélekedése szerint a régi Göbőlyhajtó úttal van összefüggésben.		
32.	Csanádapácai Települési Értéktár	Dohánytermelő paraszt szobra	Kulturális örökség
	A szobor Csanádapáca Horváth Lajosról elnevezett terén, a Nagyboldogasszony Templom előtti parkban áll. 1988-ban készítette Mihály Gábor Kossuth díjas szobrászművész, aki a gyerekkorát a községben töltötte. A települést a tatárdúlás, majd a török hordák pusztították el. A kietlen legelőkre 1821-ben Hengenmüller Mihály a pusztá akkori bérlője telepéseket hívott a dohánytermesztés beindításához. A dohánytermesztő szobrát a község első írásos említésének 500. évfordulóján állították fel. Mihály Gábor nagybajuszú, széles vállú, bő gatyájú mezítlábás figurája a viharok jellegzetes személyiségét jeleníti meg. Ezek az emberek nem ijednek meg a saját árnyékuktól, bátran kiállnak az igazukért és a szabadságért.		
33.	Csanádapácai Települési Értéktár	Csanádapácai Katolikus Plébánia archívuma	Kulturális örökség
	Az archívum nyilvántartja a keresztelők, esketési, halálozási anyakönyveket, 1838-tól napjainkig. Tartalmazza az egyházközség hivatalos ügyeinek dokumentumait. Az archívum, tölgyfából készült, faragott szekrényben kapott helyet.		
34.	Csanádapácai Települési Értéktár	Útszéli kereszt az Orosházi út felől	Kulturális örökség
	Fogadalomból állította id.Durajda Béla, annak emlékére, hogy egészségben megérte a nyugdíjas kort. A keresztet ő és fia ifj.Durajda Béla készítették. A földbe ásva betongyám, rácsavarozva a fakereszt, a kereszten alumínium korpusz és a fém díszek. Beszentelve 2012. 04. 14-én		
35.	Csanádapácai Települési Értéktár	Útszéli kereszt Békéscsaba felől	Kulturális örökség
	Faragó Jánosnak az 56-os forradalom után menekülnie kellett. Előbb Ausztriába, majd Amerikába emigrált. Hálából készítette, hogy visszatérhetett hazájába. 1993-ban készítette Batki Ottó kőfaragó. (A kereszt és a talapzat műköből, a korpusz bronzból, a felirat fekete gránittáblán van.) Felszentelése 1993-ban történt.		
36.	Csanádapácai Települési Értéktár	Erdélyi Ilona festőművész munkássága	Kulturális örökség
	Erdélyi Ilona Kisparaszti családban született Csanádapácán 1920-ban, élete nagy részét itt is élte le a Hunyadi utcában. Rajzoló és festő tehetsége már kisiskolás korában feltűnik. Korán férjhez ment és csak néha rajzolt és festett kedvtelésből. 1946-ig nem használt olajfestéket. Ez időben Rácz Lukács nagytehetségű bútorasztalos és fafaragó (aki fiatal korában szintén próbálkozott olajfestéssel) kérésére áttanulmányozza Balló Ede: Az olajfestés mestersége című szakkönyvét, melyből alapszíntelen elsajátítja az olajfestészet technikáját. Először Makkos Józseftől tanult rajzolni, majd a „maga kenyerén tanult”. Megpróbálkozik másolatok festésével.” Két szakaszt különböztetünk meg művészetében. Az elsőben főleg nagy mesterek szentképeit másolja kb.1954-ig. A második szakaszban már a nagy festők világi tárgyú képeit és igen nagy számban készít eredeti táj, csendélet és alakos képeket. Munkásságára a Népművészeti Intézet is fölfigyelt. Tanácsokkal látta el és további munkára buzdították. Tájképeiben különösen a lombtechnikája említésre méltó. Az 1970-es évek végén Budapestre költözik. Tagja volt a Budapesti Művészetbarátok Egyesületének és a Nagy Balogh János Képzőművész Körnek.		

37.	Csanádapácai Települési Értéktár	Annus Antal Guinness rekordot elérő óriás cipője	Ipari és műszaki megoldások
	Annus Antal Guinness rekorder óriás cipője 144-es mértű. A cipő az 1995-ös Guinness rekordok könyvébe is bekerült. Az a különlegessége, hogy nem egyszerűen csak összevarrták, hanem kaptafára készült. A kaptafa azonban sajnos már nincs meg. Anti bácsi egészen kicsi lábbelit is készített, ezek a Helytörténeti gyűjteményben tekinthetők meg.		
38.	Csanádapácai Települési Értéktár	Apolló és X együttes	Kulturális örökség
	Az Apolló Együttes 1968-ban alakult. Tagjai: Légrádi Zoltán, Bencsics Imre és Andrusik Antal voltak. 1970-től X Együttes néven létezett tovább a zenekar. Tóth István (szólógitár), Andrusik Antal (dob)Bencsics Imre (basszusgitár) Daróczi Zoltán (gitár) Mind a négyen énekeltek is. Az együttes OSZK vizsgával rendelkezett, bálókban játszottak, Csanádapácán és környékén		
39.	Csanádapácai Települési Értéktár	Zsidó temető	Kulturális örökség
	A katolikus temető egy külön részén terül el, a községben élő zsidók temetkezési helye volt.		
40.	Csanádapácai Települési Értéktár	Malom épülte, Arany János Műv. Ház	Épített környezet
	A csanádapácai un. „, nagymalom” a kiegyezés utáni időkben 1868-69 körül épült az egykori gabonakonjunktúra idején. A helyi feldolgozóipar legjelentősebb létesítménye volt. Gőzüzemű malomként működött, s mellette járulékosan a helyi strand. 1967-ben kezdték meg az épület átalakítását művelődési házzá, melyben könyvtár is volt és 1969-ben került átadásra.Az épület Csanádapáca község főutcáján a Szent Gellért u. 75. sz. alatt áll. 2013. októberében a Dohánylevél Hagyományörző és Hagyományteremtő Egyesület pályázata nyert és elkezdődhetett az értéktörzsről felújítás Cél a lehető legeredetibb állapot visszaállítása, természetesen a használati és hasznosítási szempontok figyelembevételével		
41.	Csanádapácai Települési Értéktár	Nagyboldogasszony Római Katolikus templom	Épített környezet
	A csanádapácai római katolikus templom 1858-1859-ben a plébániával együtt épült. Az építkezéshez sem kölcsönt, sem püspöki segítséget nem kaptak. Kellő támogatás hiányában az apácai hívek adományaiból és munkájával készült. Az elkészült templom felszentelésére1859-ben került sor és Szűz Mária menybevételének tiszteletére ajánlották fel. A templom belső berendezéseit zömmében Pestről és Aradról szerezték be. (főoltár, gyertyatartók, orgona, stb.). 1861-ben a stációképek, 1883-ba pedig a toronyóra lett beszerezve.1880-ban szentelték fel a templom főoltárképét, ami Szűz Mária menybemenetelét ábrázolja. Az oltárképet a temesvári Rasics Károly festőművész készítette el püspöki megrendelésre. A templom előtti nagy keresztet 1883-ban állították B. Tóth József hagyatékából és közadakozásból. A keresztet a radnai Maccechni Károly kőfaragó készítette.		
42.	Csanádapácai Települési Értéktár	Vitéz Vén Jakab - életpályája	Kulturális örökség
	Ezredes, nyugállományú tábornok. A vajdasági, zömmel német lakosságú Katalinfalván született 1884-ben. Katona pályafutását a 2. határvasút századnál kezdte. Az I. világháborúban szerzett érdemeiért vitézzé avatták. 1921-től mint alezredes Csanád-Arad-Torontál vármegyék vitézi székkapitánya. Később ezredesi majd tábornoki rangot kap. Korábban Makón, majd Csanádapácán lakik. Az I. világháború után a kaszaperi határban jókora földbirtokot kapott vitézségeért és itt épített tanyát. 1940 körül nyugállományba helyezték. Tábornoki egyenruhájában temették el 1967-ben, 83 éves korában Csanádapácán.		

43.	Csanádapácai Települési Értéktár	Csanád-Arad-Békés vármegyék határhalma	Kulturális örökség
	2010-ben Csanádapáca külterületén találták meg a Trianon előtti történelmi Arad, Békés, és Csanád vármegyék határvonalának találkozási pontján, az ún. „hármashatárt” jelölő határkövet, melyet az 1800-as évek elején helyezhettek el. A határkő jelenleg nagyjából 30 cm magasságban emelkedik ki a talajból. A ritka növényfaj (taréjos búzafű) miatt védett halom körül egy gyönyörű emlékparkot alakított ki a községi önkormányzat, helyi lokálpatrióta civilek közreműködésével. A történelmi vármegyék akáctörzsből faragott emlékoszlopát Szelekovszky László készítette 2010-ben. A határkő környezetében láthatók még egy út menti kereszt, a honfoglaló hét vezér kopjafái, egy történelmi ismertető tábla, egy fedett pihenőhely és egy kilátó. Népszerű kirándulóhellyé vált az utóbbi években, amit a helybeli és a környékbeli lakosok is szívesen felkeresnek, de távolabbról is érkeznek látogatók. A helyszínre való tájékozódást útbaigazító táblák segítik.		
44.	Csanádapácai Települési Értéktár	Vasút utca kezdetén lévő AEGV mázsaház	Épített környezet
	1896-ban létesült a községünkön át vezető keskeny nyomtávú vasút, az Alföldi Első Gazdasági Vasút. Ebben a mázsaházban mérték az elszállításra váró terményeket.		
45.	Csanádapácai Települési Értéktár	Lóvontatású gyászkocsi	Kulturális örökség
	Településünkön a régmúlt időkben a halottat a háznál ravatalozták fel és onnan vitték ki a temetőbe ezen a gyászkocsin. A közel 100 éves kocsit 1986 áprilisában újították fel, ma is ebben az állapotában látható.		
46.	Csanádapácai Települési Értéktár	Taréjos búzafű	Természeti környezet
	A taréjos búzafű ősi növény, melynek magját a piramisokban is felfedezték. Rendkívül értékes, szárazságtűrő, laza bokrú, évelő alfű, dús és mély gyökérzetet fejleszt. A talaj iránt nem igényes, jól terem homokon és termősziken is, a búzafű lapos, alakja olyan, mint egy hal csontváza. Egyike azon pázsitfűféléknek, amelyek egyetlen töve több száz hajtást képes hozni. Békés megyében tömegesen csak a hármashatár kő övezetében található.		
47.	Csanádapácai Települési Értéktár	„Apáca aranya”, hidegen sajtoló napraforgó olaj	Agrár és Élelmiszergazdaság
	Községünk önkormányzatának Komplex prés és sajtoló üze me készíti a hidegen sajtoló napraforgó olajat. Helyi alapanyag felhasználásával, az itt élő emberek készítik, és a termelői piacon árúsítják. A készí tési eljárásnak köszönhetően magas a vitamin-, és ásványi anyag tartalma és megőrzi a napraforgó természetes ízét, aromáját. Fontos jellemzője, hogy nem tartalmaz vegyi-, és adalékanyagokat. Évek óta nagy sikere van ennek a terméknek a településen, a megyei szintű gasztronómiai rendezvényeken, Budapesten az Országos Közfoglalkoztatási Kiállításon.		
48.	Csanádapácai Települési Értéktár	Rakonczai Kata Bíborka népi énekes tevékenysége	Kulturális örökség
	Rakonczai Kata Bíborka előadásai val méltón képviseli településünket, színesíti kulturális életünk eseményeit.		
49.	Csanádapácai Települési Értéktár	Csikós - féle kolbász	Agrár és Élelmiszergazdaság
	Csikós Gábor hentes hosszú évek óta készít hagyományos módon, környékünk re jellemző íz világú szárazkolbászt. Helyi alapanyagokat használ.		

50.	Csanádapácai Települési Értéktár	Helytörténeti füzetek	Kulturális örökség
A füzet sorozat elindításának fő célja, hogy bemutassa településünk történetét, megszólaltassa azokat az idős embereket, akik emlékeznek a régmúlt eseményeire, hitelesen idézze fel a történelmi eseményeket. Különböző témaköröket dolgoznak fel a szerzők Csanádapáca Község Önkormányzata által megjelentetett nyolc kiadványban. A helytörténeti füzetek sorozatszerkesztője Zsikai Rajmund Péter. További példányok megjelentetése folyamatosan várható. Az eddig megjelent füzetek: • Molnár Mihály: Csanádapácai emlékek • Molnár Lajos: Kisapáca • Bódán Zolt: Apáca forradalma • Zsikai Rajmund Péter, Rédainé Zsoldi Ibolya: Apácai hősök I., • Csurák Miklós: Emlékképeim • Rédainé Zsoldi Ibolya, Zsikai Rajmund Péter, Bódán Zolt : Apácai Hősök II. • Zsikai Rajmund Péter : Két évszázad emlékei • Molnár Lajos: Morzsák a csanádapácai evangélikusság történetéből			
51.	Csanádapácai Települési Értéktár	Hármashatár halomnál felállított kereszt	Kulturális örökség
Ez a kereszt sok évig állt Gál Ilonka tanyájának kapujában, egy nagy orgonabokor védelmében a Damjanich utca és a Mihály tanya közötti kis úton a falu közvetlen közelében. Évekkel később magántulajdon lett ez a terület és a keresztfát már senki sem gondozta, ledőlt és a fa része elkorhadt. Kvasz Pál keze nyomán teljesen felújult és a Hármashatár halom területén ismét felállításra került 2012-ben.			
52.	Csanádapácai Települési Értéktár	Csanádapácai ivólevek	Agrár és Élelmiszergazdaság
Községünk önkormányzatának Komplex prés és sajtó üzem készíti a frissen préselt, 100%-os, szűretlen, pasztörözött ivóleveket, melyek alma, cékla, alma-cékla, alma-sütőtök összetevőkből állnak. Helyi alapanyag felhasználásával, az itt élő emberek készítik, és a termelői piacon árúsítják. A készítési eljárásnak köszönhetően magas a vitamintartalom és természetes íz, aroma jellemzi, nem tartalmaz vegyi-, és adalékanyagokat. Évek óta nagy sikere van ennek a terméknek a településen, a megyei szintű gasztronómiai rendezvényeken, Budapesten az Országos Közfoglalkoztatási Kiállításon.			
53.	Csanádapáca Települési Értéktár	Csanádapáca Község újraterelítésének 200. évfordulójára készült kopjafa	Kulturális örökség
A kopjafát Lőrincz Ervin készítette az önkormányzat megrendelésére. Az ismert szimbólumok mellett (csillag, tulipán, molnár gömb) az alkotó a községi címet és a dohány növényt is megjelenítette. A talapzatot Batki Ottó helyi kőfaragó mester készítette. A katolikus templom előtti téren felállított kopjafa ünnepélyes átadója és megszentelése 2021. szeptember 4-én volt.			
54.	Csanádapáca Települési Értéktár	Centenárium emlékmű	Kulturális örökség
A Magyar Nők Demokratikus szövetsége csanádapácai szervezete kezdeményezte a Szabadság zászló emelését, melyet a község háza előtti téren állítottak fel. Talapzatát Batki József helyi kőfaragó mester készítette, a költségeket közadakozásból teremtették meg. A zászlót 1948. március 14-én avatták fel ünnepélyes keretek között.			
55.	Csanádapáca Települési Értéktár	Önkéntes Tűzoltó Egyesület	Kulturális örökség
1902-ben alakult meg 26 fővel az egyesület. Folyamatosan bővült és fejlődött, fénykorát az 1920-as években élte, sorra nyerte a járási és vármegyei versenyeket. Fennállásának 100. évfordulóján 2002-ben Nemzetközi Tűzoltó Versenyt rendeztek. Mai napig működik az egyesület, jövőre lesz 125 éve.			

56.	Csanádapáca Települési Értéktár	Hősök fala	Kulturális örökség
	1991-ben szentelték fel a templom falán lévő I. és II. világháború csanádapácai áldozatainak emlékére készült táblákat. A Táblákat Batki Ottó helyi kőfaragó mester készítette, a költségeket a helyi önkormányzat és a hozzátartozók biztosították. A táblák később átkerültek az önkormányzat melletti emlékparkba, ahol 2 téglafalon került elhelyezésre az összesen 9 db tábla és a két felirat.		
57.	Csanádapáca Települési Értéktár	100 éves platánfa	Kulturális örökség
	A milleniumi emlékmű állításakor, 1896-ban ültették.		
58.	Csanádapáca Települési Értéktár	Csóti András által állított emlékkereszt	Kulturális örökség
	Csóti András helyi kőfaragó mester 2024 második felében állította fel az emlékkeresztet a valahai Gál dűlőben élő tanyasi emberek é elhalt fia emlékére. A korpuszt, a keresztet és a talapzatot is ő készítette. A táblán a tanyasi emberek névsora és dűlőút rajza látható.		